

Tema 5

1. Quines són les fases del cicle econòmic?
→ Recessió (depressió) → punt mínim (trough) → expansió → punt màxim (peak) →
2. Defineix recessió.
Descens en la producció, en la renda, en la ocupació i en el comerç que dura habitualment entre 6 mesos i un any i que ve marcat per contraccions en molts sectors de l'economia.
3. Defineix punt mínim.
Punt de reactivació econòmica. Moment a partir del qual comencen a millorar la majoria de les variable econòmiques.
4. Defineix expansió.
Augment de la producció, la renda, la ocupació, preus, tipus d'interès.
5. Defineix punt màxim.
Moment associat normalment a un pànic financer. Quan arriba aquest punt, l'activitat econòmic cau.
6. Què diu la Llei d'Okun?
La taxa d'atur varia només un 1 % per cada canvi de cicle, del 2 % al 3 % en la producció.
  - Si la producció augmenta, llavors l'atur baixa.
  - Si la producció disminueix, llavors l'atur augmenta.
7. Quina és la relació entre la recessió i els beneficis de les empreses?
Cauen de forma dràstica, molt més que la producció.
8. Quina és la relació entre la recessió i els salaris monetaris?
Són molt més rígids i estables, no varien tant.
9. Quina és la relació entre la recessió i la inflació?
Es produeixen retards o "lags". La inflació tendeix a disminuir, encara que no de manera immediata, en canvi en la fase d'expansió la inflació creix de manera immediata.
10. Quina és la relació entre la recessió i la inversió?
Fluctua molt més que el PN (Si el PN cau un 1 %, la inversió pot caure un 30 %).
11. Per què està composta la "Base monetària"?
La base monetària està composta per la moneda, el paper moneda (billets) i les reserves dels bancs al banc central.
12. Quina és la clau del creixement econòmic?
Es aconseguir un equilibri entre el benestar a curt i llarg termini.
13. Què diu la Llei de Say?
Diu "la oferta genera la seva pròpia demanda", és un pensament de l'economia clàssica on el mercat solucionava els desajustos de desocupació i producció.
14. Què és la Mà invisible? En què falla?
La "mà invisible" ens diu que la cerca de benefici personal promou els interessos de la societat. Falla en que la distribució econòmica no és eficient i justa.
15. Segons Keynes en què falla el capitalisme?
Segons Keynes es pot estar en una situació d'equilibri amb atur massiu, per tant l'economia capitalista és inestable, llavors l'estat té la capacitat i l'obligació d'intervenir per dirigir i reconduir activament el DAG (Demanda Agregada)
16. Solució clàssica a la Gran Depressió.
La solució que proposava l'economia clàssica era no fer res, ja que l'economia s'ajustaria de sola, com ho havia fet fins llavors.

TEMA 6

1. Què s'intenta demostrar en el model de Keynes?

- Què la llei de Say no es compleix: l'economia pot estar en equilibri amb un nivell d'atur massiu.
- L'economia és altament inestable: la situació de plena ocupació és transitòria.
- L'estat de la capacitat i responsabilitat de controlar el DAG a través de la Política Fiscal, augmentant la despesa pública i/o disminuint els impostos, per solventar el problema de l'atur.

2. La oferta agregada keynesiana.

La oferta agregada keynesiana ens diu que des de la situació d'atur massiu, un increment de la demanda agregada condueix a un augment del producte nacional real. Però, un increment de la demanda agregada des del punt de plena ocupació origina un augment de preus.

3. Què és la propensió marginal al consum?

La propensió marginal al consum mesura la variació entre la renda i la despesa dels consumidors.

$$PmaC = \frac{dC}{dRD} = C \rightarrow \text{Propensió marginal al consum} = \frac{\text{variació de la despesa}}{\text{variació de la renda}}$$

4. Què és la propensió marginal a l'estalvi?

Mesura les unitats que augmenta l'estalvi quan augmenta en una unitat la renda disponible.

$$PmaS = \frac{dS}{dRD} = s \rightarrow \text{Propensió marginal a l'estalvi} = \frac{\text{variació de l'estalvi}}{\text{variació de la renda}}$$

5. Explica el concepte de multiplicador.

El concepte multiplicador és un dels punts claus del model Keynesià, Keynes ens mostra com invertint 1€ podem treure 5€, mitjançant la següent fórmula:

$$R = (C_o + I) * \frac{1}{PmaC}$$

C_o = Consum mínim I = Inversió (1€)

$PmaC$ = Propensió marginal al consum (0,8 = 80%)

6. Com pot fer variar la Demanda Agregada l'Administració Pública?

L'administració pública pot fer variar el DAG mitjançant Polítiques Fiscals: augmentant lo disminuint a despesa pública (G) i variant el tipus impositiu (T).

7. Què és preferible pels polítics: apujar la despesa pública o abaixar els impostos? Quina de les dues opcions és més efectiva?

Els polítics prefereixen abaixar els impostos ($T \downarrow$) per guanyar vots, però es més efectiu apujar la despesa pública ($G \uparrow$), ja que l'efecte multiplicador és més gran.

8. En què es basa l'automatisme de la Política fiscal segons el pensament keynesià?

En èpoques de recessió, automàticament $G > T$ ($T \downarrow$ i $G \uparrow$), actuant com efecte multiplicador, estimulant el DAG i augmentant el dèficit públic.

En èpoques d'eufòria inflacionista, automàticament $T < G$ ($T \uparrow$ i $G \downarrow$), on es produiran superàvits pressupostaris i es cobrirà el dèficit públic.

9. Què és l'efecte expulsió o "crowding out"?

Quan s'aplica una Política Fiscal de l'augment de la despesa ($G \uparrow$) o disminució del impostos ($T \downarrow$). Això és degut a que es provoca una caiguda de la demanda d'inversió, perquè al augmentar el dèficit el govern acudeix al mercat privat per finançar-se el que provoca l'augment del tipus d'interès " i " i disminueix la demanda d'inversió (I^*) i finalment provoca la caiguda del PIB.

10. Què és l'efecte Titànic?

La Política Fiscal produeix retards, pel que s'ha de preveure en quin punt del cicle econòmic ens trobem quan es produeix un ajustament.

11. Per què la Política Fiscal agreuja el dèficit comercial?

Si el DAG és baix apliquem una Política Fiscal expansiva ($G \uparrow$ i $T \downarrow$), el que provoca un dèficit pressupostari, s'ha d'emetre el Deute Públic, si aquest es comprat per estrangers, augmenta el valor de la moneda local respecte la resta, pel que o augmenten les importacions ($M \uparrow$) o disminueixen les exportacions ($X \downarrow$).

12. Explica la Política Fiscal expansiva.

La Política Fiscal expansiva ens diu que si hi ha recessió (DAG baix i atur) el sector públic ha de incrementar la despesa pública ($G \uparrow$) i/o baixar els impostos ($T \downarrow$) → Crea dèficit públic.

13. Explica la Política Fiscal restrictiva.

La Política Fiscal restrictiva diu que si hi ha inflació (DAG excessiva) el sector públic ha de baixar la despesa pública ($G \downarrow$) i/o pujar els impostos ($T \uparrow$) → Crea superàvit pressupostari.

14. En què consisteix la trampa del pressupost equilibrat?

Consisteix en intentar estabilitzar el pressupost anual (no tenir dèficit públic) això pot provocar inestabilitat, per reduir el dèficit públic s'han d'apujar els impostos ($T \uparrow$) i abaixar la despesa pública ($G \downarrow$), això empitjora una recessió.

15. Quins són els principals títols o actius emesos pel Tresor Públic? En què es diferencien?

- Lletres de l'Estat
- Bons de l'Estat
- Obligacions de l'Estat

Es diferencien per la seva durada i rendibilitat.

16. Comenta: El dèficit públic és el resultat de la ineficiència en la gestió dels recursos públics per part dels polítics.

No, és el resultat de l'aplicació d'una Política Fiscal expansiva per sortir d'una recessió.

17. Si recessió què hem de fer segons keynesians?

Hem d'aplicar una Política Fiscal expansiva ($G \uparrow$ i $T \downarrow$).

18. Per què van ser tant durs els efectes del 'Crack de 1929'?

Perquè va afectar a tots els sectors: financer, agrícola, industrial, comercial, internacional, polític. Que va acabar iniciant la Segona Guerra Mundial, degut a que va sorgir un moviment d'una Alemanya unificada, que Adolf Hitler liderava.

19. Si inflació Demanda segons Política Fiscal?

Hem d'aplicar una Política Fiscal restrictiva ($G \downarrow$ i $T \uparrow$).

20. Quina és l'aportació de Phillips al debat entre els clàssics i els keynesians?

Com que les idees principals dels Keynesians és repetien en les funcions de Philips, va donar-les-hi la raó.

TEMA 7

1. En què es fonamenta la Política Monetària?

Es fonamenta en el model de pensament clàssic, ressalten la importància de les variacions de la quantitat de diners respecte l'evolució de l'economia.

2. Explica la Teoria Neoquantitativa del diner.

La velocitat a la que un banc posa en circulació diners ha de ser proporcional al nivell de preus per la renda d'un país dividit per la massa monetària d'aquest. És a dir que si el Banc Central emet diners a una velocitat constant, el nivell de preus només dependrà de la renda del país i la massa monetària d'aquest.

3. Explica quina relació hi ha entre: massa monetària, velocitat de circulació del diner, nivell de preus, producció de béns i serveis.

La velocitat a la que un banc posa en circulació diners (V) ha de ser proporcional al nivell de preus (P) per producció (Q) d'un país, dividit per la massa monetària d'aquest (M).

$$M \times V = P \times Q$$

4. Explica la creació de diner per part dels bancs.

El banc té un coeficient de caixa (normalment del 20%), d'aquesta manera quan una persona deposita diners al banc l'excedent (80% restant), automàticament i de manera immediata es posen en circulació en forma de préstec, d'aquesta manera es generen diners.

5. Defineix diner legal.

Diner emès per una institució que monopolitza la seva emissió, adopta forma de bitllet o moneda.

6. Defineix diner bancari.

Actius financers indirectes de determinants intermediaris financers que son adoptats generalment com a mitjans de pagament (xecs, lletres, pagarés, etc).

7. Quins són els diferents tipus de dipòsits?

- Dipòsits a la vista (compte corrent)
- Dipòsits d'estalvi (compte d'estalvi)
- Dipòsits a termini

8. Defineix dipòsits a la vista o comptes corrents.

Dipòsits que gaudeixen de disponibilitat immediata pel titular i es poden utilitzar xecs per la seva disposició.

9. Defineix dipòsits d'estalvi o llibretes d'estalvi.

Admeten pràcticament les mateixes operacions que els dipòsits a la vista

10. Defineix dipòsits a termini.

Diner deixat durant un termini i que no es pot retirar sense una penalització.

11. Defineix oferta monetària.

Suma de l'efectiu en mans del públic (bitllets i monedes), és a dir, la quantitat de diners que posseeixen els individus i les empreses més els dipòsits en els bancs.

12. Quines són les tres possibles definicions de diner o oferta monetària (M1, M2 i M3)?

- M1: Efectiu en mans del públic (bitllets, monedes) + dipòsits a la vista (comptes corrents)
- M2: M1 + dipòsits d'estalvi + els dipòsits a termini.
- M3: M2 + passius del sistema bancari (OPB): valors negociables, participacions en fons del mercat monetari i instruments del mercat monetari.

13. Quines són les principals funcions del Banc d'Espanya?

- Definir i executar la política monetària. Objectiu primordial: l'estabilitat de preus. (A partir de gener 1999 aquesta funció correspon al BCE).
- Executar la política canviària i mantenir i gestionar les reserves exteriors.
- Supervisar la solvència i el comportament de les institucions de crèdit

14. Quines són les principals funcions del Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC)?

- Definir i executar la política monetària de la UE. Objectiu bàsic: estabilitat de preus.
- Executar la política canviària, realitzar operacions de canvi, i gestionar les reserves oficials de divises dels estats membres de l'Eurosistema (format pel BCE i els 15 bancs centrals nacionals (BCN) participants de l'euro)
- Promoure el bon funcionament del sistema de pagaments.
- Emetre els bitllets de curs legal.

15. Quins són els principals instruments de la Política Monetària?
- Política Monetària expansiva (DAG insuficient): augmentar la quantitat de diners en circulació comprant Deute Públic.
  - Política Monetària restrictiva (DAG excessiu): disminuir la quantitat de diners en circulació venent Deute Públic.
16. En què consisteix la manipulació del coeficient de caixa?
- En augmentar o disminuir les reserves de liquiditat que els bancs estan obligats a tenir i en pujar o abaixar el tipus d'interès.
17. Què són les operacions de mercat obert (open market)?
- Consisteix en que el Banc Central pot obligar als bancs a comprar o vendre Deute Públic per tal de controlar els diners en circulació.
18. En què consisteix la variació dels tipus d'interès?
- El Banc Central presta diners a la resta de bancs, pel que si vol que el tipus d'interès pugi (Política Monetària restrictiva), a causa d'una eufòria inflacionista, el Banc Central puja el tipus d'interès, si en canvi vol que baixi el tipus d'interès (Política Monetària expansiva), a causa d'una recessió, el Banc Central baixa el tipus d'interès.
19. Què són les Facilitats Permanents? Quins dos tipus hi ha?
- Pretén proporcionar i absorbir liquiditat en 1 dia.
- Facilitat Marginal de Crèdit
  - Facilitat de Dipòsit
20. Què és la Facilitat Marginal de Crèdit?
- Instrument de la Política Monetària del Banc Central que ofereixen liquiditat, sense límit, als bancs que haurà de ser tornar en un termini d'1 dia a un tipus d'interès "i" superior al vigent del mateix dia.
21. Què és la Facilitat de Dipòsit?
- Instrument de la Política Monetària del Banc Central que ofereix a les entitats realitzar dipòsits a 1 dia, sense límits, amb un tipus d'interès inferior "i" al del mercat.
22. Què és la trampa de la liquidesa?
- Durant una recessió el tipus d'interès és tant baix, que la demanda de diners no augmenta i que indiferentment de si baixen més, la demanda no pujarà.
23. De què depèn el consum?
- De la renda i els preus.
24. De què depèn la inversió?
- Depèn de les expectatives de futur.
25. Instruments de les "facilitats permanents".
26. Si venc deute públic què estic fent: P.E. expansiva o restrictiva?
- Restrictiva perquè redueixes la massa monetària.
27. Si recessió, què hem de fer segons monetaristes?
- Política Monetària expansiva: comprar Deute Públic
28. Si inflació d'oferta?
- Reduir costos o augmentar la despesa pública
- Desregularitzant sectors per fer-los més eficients
  - Privatitzar empreses per fer-les més eficients segons el lliure mercat
  - Incentivar la formació
  - Fomentar la creació de noves empreses
  - Reduir costos financers (com el tipus d'interès)
  - Reduir els salaris o beneficis de les empreses

- Flexibilitzar el mercat laboral
- Incentivar la reinversió de les empreses
- Crear oficines de consulta per nous mercats per empreses
- Fomentar el reciclatge
- Subvencionar sectors estratègics
- Invertir en energies renovables
- Fomentar I + D + I
- Crear un esdeveniment mundial (Campionat de futbol)
- etc

29. Si inflació Demanda segons Política Monetària?

Aplicar una Política Monetària restrictiva: vendre Deute Públic.